

LÄNSSTYRELSEN
HALLANDS LÄN

Kompletterande skötselplan för naturreservatet Biskopstorp

Fastigheten Kvibille 6:5

Titel: Kompletterande skötselplan för naturreservatet Biskopstorp – fastigheten Kvibille 6:5
Diarienummer: 511-8257-2016
Författare: Mattias Lindström

Förord

Skötselplanen riktar sig främst till reservatets förvaltare och är utformad så att syftet med reservatet ska kunna uppnås. Reservatet är indelat i skötselområden, och i varje skötselområde beskrivs hur området ser ut idag, vilka kvaliteter man vill ha, och vilka åtgärder som kan behövas. Skötselplanen har en hög ambitionsnivå, men då förvaltarens resurser styrs av politiska beslut är det inte säkert att alla åtgärder kan genomföras. Till hjälp för förvaltaren har därför en prioritering av åtgärderna gjorts.

Innehållsförteckning

1. Syfte	5
2. Beskrivning av området	6
2.1 Markslag, naturtyper och arter	6
2.1.1 Indelning enligt marktäckedata	6
2.1.2 Arter och naturtyper av Natura 2000-typ	7
2.1.3 Rödlistade och regionalt intressanta arter	7
2.2 Naturförhållanden	7
2.3 Historisk och nuvarande markanvändning	8
2.4 Beskrivning av bevarandevärden	9
2.4.1 Biologiska bevarandevärden	9
2.4.2 Geologiska bevarandevärden	9
2.4.3 Kulturhistoriska värden	9
2.4.4 Friluftsliv	9
2.4.5 Prioriterade bevarandevärden	9
2.5 Referenser	10
3. Skötsel av området	11
3.1 Generella riktlinjer	11
3.2 Skötselområden	15
4. Friluftsliv och turism	18
4.1 Beskrivning	18
4.2 Att ta sig hit	18
4.3 Mål	18
4.4 Åtgärder	18
5. Tillsyn, dokumentation och uppföljning	19
6. Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder	20
7. Kartor	23
7.1 Översiktskarta	23
7.2 Skötselkartor	24
7.3 Skogstypskarta	26
7.4 Målnaturtypskarta	27
7.5 Naturtyper enligt Natura 2000	28
7.6 Friluftskarta	29

1. Syfte

Syftet med utvidgningen av naturreservatet Biskopstorp med fastigheten Kvibille 6:5 enligt detta beslut är samma som syftet med bildandet av naturreservatet Biskopstorp genom beslut 2011-04-13 (dnr 511-215-2010).

Syftet med Biskopstorps naturreservat är att bevara områdets ädellövskogar och övriga löv- och blandskogar med typiska växt- och djursamhällen i gynnsamt tillstånd. Särskilt värdefulla livsmiljöer är de gamla och artrika bok- och ekskogarna. Skyddet ska slå vakt om nyckelbiotoper och värdekärnor med rödlistade arter liksom övriga ädellövskogar, lövsumpskogar och hagmarker. Strukturer som död ved och gamla lövträd i både skuggiga och solexponerade miljöer ska förekomma i en omfattning som krävs för att rödlistade arter knutna till dessa ska ha en gynnsam bevarandestatus. Naturlig dynamik i skogen ska kompletteras med skötselåtgärder där så krävs. Skogsbyte ska återupptas.

En viktig målsättning är också att långsiktigt restaurera och utveckla nya miljöer med höga naturvärden. Genom att skapa ny ädellövskog och knyta samman idag isolerade värdekärnor kan hotade arter på sikt sprida sig till nya delar av reservatet. Reservatet ska också bevara de geologiska formationerna och en naturlig vattenregim.

Fornlämningar och andra kulturspår i markerna ska skyddas och bevaras.

Syftet är vidare att främja ett rörligt friluftsliv. Besökare ska erbjudas fina vandringar och naturupplevelser samt kunna se, uppleva och lära från reservatets typiska livsmiljöer, arter och historia. Genom ledssystem ska besökare kanaliseras till attraktiva och intressanta delområden samtidigt som störnings- och slitagekänsliga delar av reservatet ska bevaras ostörda. Ett förslag till ledssystem för hela reservatet har utarbetats. Att anlägga ett attraktivt och lämpligt utformat ledssystem har hög prioritet.

Reservatet ska också främja forskning, vetenskapliga studier och inventeringar i området med syftet att öka kunskapen om t ex hotade arter, skogsdynamik, naturvårdsbiologi, skötselmetoder.

Syftet ska uppnås genom att

- nyckelbiotoper och äldre lövträd skyddas från sådana ingrepp eller störningar som kan äventyra deras fortbestånd som livsrum för hotade arter,
- områdets löv- och blandskogar till större delen utvecklas genom naturlig dynamik så att mängden död ved och inslaget av gamla lövträd kan öka,
- befintliga betesmarker och betesgynnade skogar hävdas som betesmark,
- områdets naturliga hydrologi bevaras opåverkad eller återställs i tidigare naturligt skick,
- planterade granskogar avvecklas och omförs till ädellöv-, löv- och blandskogar samt ljunghed och betesmark,

- inkommande gran röjs bort kontinuerligt,
- parkeringsplatser och strövstigar anläggs och informationsskyltar sätts upp,
- stigar och anläggningar hålls i brukbart skick,
- nya kunskaper om hotade och hänsynskrävande arter/naturtyper i reservatet ska beaktas i den löpande skötseln av reservatet.

2. Beskrivning av området

2.1 Markslag, naturtyper och arter

Arter och naturtyper som nämns nedan avser enbart utvidgningsarealen.

2.1.1 Indelning enligt marktäckedata

Nedan presenteras indelning i naturtyper och arealer av dessa enligt Naturvårdsverkets marktäckedata, som är en satellitbaserad naturtypskartering. Vissa kvalitetsförbättringar av arealerna har gjorts efter fältbesök.

Tabell 1. Arealen av olika naturtyper enligt marktäckedata.

Naturtyper (marktäckedata)	Areal utanför våtmark (hektar)	Areal på våtmark (hektar)	Total areal (hektar)
Ädellövskog	3,91	-	-
Triviallövskog	2,93	-	-
Lövblandad barrskog	0,66	-	-
Triviallövskog med ädellövinslag	2,51	-	-
Tallskog	16,57	1,00	-
Granskog	4,09	-	-
Totalt skogsmark	30,67	1,00	31,67
Totalt produktiv skogsmark	30,67	1,00	31,67
Totalt all mark	30,67	1,00	31,67

2.1.2 Arter och naturtyper av Natura 2000-typ

<u>Natura 2000-habitat</u>	Areal (hektar)
9190 – Näringsfattig ekskog	2,34
Totalt	2,34

Natura 2000-arter
A236 - spillkråka

2.1.3 Rödlistade och regionalt intressanta arter

5 respektive 6 stycken, se nedan.

Rödlistade arter

mindre hackspett	<i>Dryobates minor</i>	NT
spillkråka	<i>Dryocopus martius</i>	NT
talltita	<i>Poecile montanus</i>	NT
ask	<i>Fraxinus excelsior</i>	EN
skogsalm	<i>Ulmus glabra</i>	CR

Regionalt intressanta arter

stjärtmes	<i>Aegithalos caudatus</i>
strömstare	<i>Cinclus cinclus</i>
forsärla	<i>Motacilla cinerea</i>
gröngöling	<i>Picus viridis</i>
kungsfågel	<i>Regulus regulus</i>
tibast	<i>Daphne mezereum</i>

2.2 Naturförhållanden

Den aktuella utvidgningen består av ett skogklätt bergsområde som i väster gränsar mot samhället Kvibilles norra del och landsvägen mot Slättåkra. I nordost ansluter området mot Suseåns dalgång. Området är beläget cirka 250 meter från Biskopstorps naturreservats sydvästra del. Mellan dessa båda delar rinner Suseån fram i en ytterst trång passage, vid Kalvabol är dalgångens bredd bara cirka 150 meter. Dalgången flankeras i öster av bergen i reservatet och i väster av berget Skall. Bara någon eller några kilometer nedströms möter Suseån kustslätten. I det äldre reservatets södra del kring Kalvaberget, Knaggared och Kvarnaberget finns ett större skogs- och hagmarksbete (bortemot 300 hektar) och småskaligt mosaiklandskap bestående av ekskogsklädda berg, öppna och trädklädda hagmarker, hassellundar och ljunghedar. Särskilt skyddsvärda är de gamla ekskogarna med många idag hotade eller sällsynta arter.

På Kvibille 6:5 höjer sig det lilla berget Skall över omgivningen. Bergets krön når 125 meter över havet medan Suseådalen intill ligger kring 30-35 meter över havet. Bergets hjässa, dess högsta del, är tudelad med en sänka mellan de båda topparna. I slutningen mot

nordväst finns två långsträckta och sinsemellan parallella bergbranter med en plåtå däremellan. Vid foten av de tvärbranta klipporna finns talus bestående av stora stenblock. Blockzonen och haket invid reservatets norra gräns kan möjligen motsvara högsta kustlinjen som i denna trakt ligger på cirka 65 meter över havet. Också på den östra sidan finns en liten bergbrant. Nedanför bergets övre sluttning i nordost finns en terrassliknande, svagt sluttande plåtå. Terrassen avslutas närmast Suseån med en nästan nipliknande brant brink. Plåtån och brinken består av djupa lager av isälvssediment från Suseåns mäktiga föregångare under inlandsisens avsmältningsskede (SGU:s kartvisare Jordarter). Alldeles nedanför branten flyter Suseån fram i ett något krokigt lopp.

Över större delen av fastigheten växer yngre till medelålders tall- och björkskog (avdelningarna 2, 3 och 6), ofta i blandning. Skogen växer på magert underlag vilket återspeglas i fält- och buskskikt som domineras av kruståtel, hallon, björnbär och brakved. Därutöver finns mestadels en riklig självföryngring av lågvuxna ekplantor, planterade av nötskrikorna, samt här och var även plantor av rönn och bok. I klipp- och rasbranterna i nordväst växer gammal naturskog som domineras av ek med inslag av asp, björk, rönn, hassel, tall och gran (avdelning 7). Beståndsåldern är 105 år enligt skogsvärderingen. I sluttningen nedanför branterna och delvis ovanför växer medelålders lövblandskog med bland annat björk, ek, bok och tall (avdelningarna 1 och 8). Även på den sydöstra toppen med dess lilla bergbrant växer ett mindre bestånd av gammal ekskog (avdelning 10). I den nipliknande branten mot Suseån finns medelålders och äldre lövblandskog med bok, björk, ek, gran med mera (avdelning 4). I söder återfinns några hektar med gammal tallskog (avdelning 13), 116 år i skogsvärderingen. I tallskogen finns ett underbestånd av medelålders gran, ek och bok. På resterande mark växer grankulturer (avdelningarna 5, 9, 11 och 12).

2.3 Historisk och nuvarande markanvändning

I fastighetens nordöstra del finns ett område med cirka 40 röjningsrösen inom en yta av cirka 350x70-180 meter (drygt 4 hektar stort). Några av dessa rösen är stensättnings- eller högliknande. I röjningsröseområdet har också påträffats flera gropavallar och hålvägar. Området återfinns i ett terrassliknande ganska plant avsnitt nära Suseån. Rösena visar att fastigheten har en mycket lång historia av mänsklig odling, kanske äldre än bysamhällets uppkomst, men någon datering har inte angetts. Området bedöms som fossil åkermark och möjlig fornlämning (Riksantikvarieämbetet, Fornsök).

Kvibille 6:5 var under medeltid och senare en del av den samfällda utmarken till byarna Kvibille, Brynestorp, Gårdstorp, Gillarp och Lya (Bengtsson 1995). Byarna låg i en länge skogfattig bygd där de betade utmarkerna dominerades av ljunghed och kala berg (Malmström 1939). Generalstabskartan från 1867 visar ett skoglöst landskap av samma slag som i reservatets sydvästra del kring Knaggared och Kalvaberget. Troligen fanns förutom enbuskar lite krattig ek och tall i fastighetens bergbranter.

Häradsekonomska kartan (1919-25) visar att skogen nu börjat vandra in, kartan är något glest markerad med symboler för både barr- (flest) och lövträd. Sannolikt var detta en självsådd första succession av tall och björk och ett tecken på att utmarksbetet nu minskat eller rentav upphört. Ekskogen i branterna är nu den enda resten av denna pionjärgeneration.

2.4 Beskrivning av bevarandevärden

2.4.1 Biologiska bevarandevärden

Bergbranten med gamla ekar och andra lövträd samt tall har ett högt bevarandevärde, likaså de gamla bestånden med ekskog och tallskog i söder. Den yngre löv-, tall- och blandskogen med inslag av ek har framförallt ett värde som utvecklingsmark. Ekskogen på Kvibille 6:5 utgör en utpost i väster av de atrika ekskogarna vid Knaggared och Kalvaberget i reservatets sydvästra del. De äldsta ekarna där är 200-300 år gamla och hyser ett stort antal rödlistade arter, främst av lavar. Utvidgningen av reservatet är därför värdefull för att gynna hotade ekanknutna arter på landskapsnivå.

2.4.2 Geologiska bevarandevärden

Isälvsedimenten med terrassplatå och brink mot Suseåns dalgång har en intressant utformning och är opåverkade av mänskliga ingrepp.

2.4.3 Kulturhistoriska värden

I fastighetens nordöstra del finns ett område med cirka 40 röjningsrösen inom en yta av cirka 350x70-180 meter. Några av dessa rösen är stensättnings- eller högliknande. I röjningsröseområdet har också påträffats flera gropavallar och hålvägar. Området bedöms som fossil åkermark och möjlig fornlämning (Riksantikvarieämbetet, Fornsök). De äldre, vresvuxna ekarna och de glesa fragmenten av ljunghed är en del av det biologiska kulturarvet, eftersom det vittnar om områdets historia som utmark.

2.4.4 Friluftsliv

Genom fastigheten går ett antal vägar och stigar som knyter an till samhället strax intill. Vägarna och stigarna är livligt frekventerade framför allt av de närboende i Kvibille. Området är också lätt tillgängligt med bil, cykel eller buss. En utsiktsplats finns på berget Skall.

2.4.5 Prioriterade bevarandevärden

Gammal ekskog, lövskog i branter och tallskog. Område med fossil åkermark.

2.5 Referenser

Artportalen. www.artportalen.se

Bengtsson, E. 1995. Historiskt kartöverlägg. Kulturmiljöenheten, Länsstyrelsen i Hallands län.

Generalstabskartan från 1867.

Häradsekonomiska kartan över Halland från 1919-1925.

Länsstyrelsens beslut om bildande av naturreservatet Biskopstorp den 13 april 2011.

Länsstyrelsens beslut om utvidgning av naturreservatet Biskopstorp den 11 december 2015.

Malmström, C. 1939. Hallands skogar under de senaste 300 åren. Meddelande från Statens skogsförsöksanstalt 31.

Riksantikvarieämbetet, Fornsök.

SGU:s kartvisare Jordarter.

3. Skötsel av området

3.1 Generella riktlinjer

Sammanfattning

Reservatet ska övergripande skötas enligt de principer som anges i reservatets syfte. Några skötselprinciper av generell betydelse kommenteras nedan.

Granavveckling i skog

Spontan igenväxning med gran förekommer i stora delar av reservatet. All ung gran röjs återkommande i hela reservatet. Yngre och medelålders gran finns också på åtskilliga ställen i reservatet. All sådan gran fälls eller ringbarkas så att hela reservatet till slut blir så nära fritt från gran som möjligt.

Död ved

Ingen ved av lövträd eller tall får föras ut från reservatet, utan den ska lämnas så att mängden stående och liggande död och döende ved ökar.

Om träd i vattendrag riskerar att orsaka översvämningar på mark utanför reservatet, bör de i första hand flyttas så att de ligger längs med åfåran för att minska den dämmande effekten och i andra hand flyttas till annan plats i reservatet.

Ekföryngring med vilthägn

Naturligt föryngrad ek planterad av nötskrikor finns över stora delar av området, framför allt i de unga tall- och björkbestånden (skötselområde 2). Ekplantorna är låga och hålls nedbetade av älg, rådjur, dovhjort och annat vilt. Bestånden av tall och björk bör tunnas ut för att gynna eken. Efterhand som ekplantorna växer sig större röjs träd som tränger ekarna, även unga ekar som trängs inbördes. För att skydda ekplantorna bör delar av skötselområde 2 förses med vilthägn. Hägnen avvecklas då ekarnas kronor nått betesfri höjd. I vissa delar av skötselområdet kan i stället minihägn kring ekplantor prövas för att minimera påverkan på jakt och friluftsliv. Hassel bör också planteras i och intill hägnen. Plantering av säl, apel och blommande buskar för pollinatörer är också lämpliga åtgärder.

Även hyggesytor efter avverkad gran bör hägnas och planteras med främst ek men också andra ädellövträd (förutom bok), säl, apel, hassel och blommande, insektsskyttande buskar. Om uppslaget av lövsly blir för tätt i hyggesytorna bör utglesning ske genom röjning. Förekommer självföryngrad rönn på hyggena sparas ett inslag av denna trädart vid röjning för att gynna trädslagsvariationen och förstärka blomrikedomen. Givetvis bör också självföryngring av de arter som avses planteras sparas. Bok bör generellt sett begränsas eftersom detta trädslag bidrar till igenväxning av de ekrika biotoperna.

Satsningen på ny ekskog görs för att på lång sikt förstärka och gynna det eklandskap som finns i Biskopstorpssområdets södra delar. Satsningen på att plantera hassel görs av samma anledning eftersom biotoper med hassel är en viktig del i ek- och mosaiklandskapet.

Skogsbete

Skogsbete kan övervägas över hela fastigheten, men bör påbörjas först när ekföryngringen kommit upp till betessäker höjd. Ett extensivt bete ger gynnsamma effekter i eklandskapet genom att skapa mosaikstrukturer med öppna lyckor och bryn, buskar, grässvål, betesskador m.m.

Veteranisering

Veteranisering kan utföras på lämpliga träd i de något yngre bestånden. Veteranisering är en naturvårdsmetod där man på yngre eller medelålders träd med motorsåg eller annat redskap skapar skador, strukturer, substrat och mikromiljöer som normalt bildas i mycket äldre träd. Syftet är att påskynda utveckling av död ved och andra gynnsamma strukturer, samt att gynna uppkomsten av innanröta, röthål, savflöden och senvuxna träd. Mulmholkar, ekoxekomposter och dylika anordningar kan också användas om förvaltaren finner det lämpligt.

Ljunghedar, bränning och markstörning

Delar av området bör i framtiden innehålla ljunghed, där träd och buskar står mer solitärt. I skötselområde 2 finns till exempel goda möjligheter att skapa sådana ytor.

Ljunghedsfragmenten bör om möjligt stängslas tillsammans med skogsbetet och kan med fördel också skötas genom naturvårdande bränning. Skapande av markblottor och brandgator samt grävning av hak i slänter är positivt för områdets biologiska mångfald och bör utföras på lämpliga platser. Det är dock viktigt att detta sker i samråd med Länsstyrelsens kulturmiljöfunktion och att åtgärderna inte skadar fornåkrar och andra kulturlämningar. Det kan finnas kulturlämningar som inte är registrerade, vilket bör beaktas vid planeringen av åtgärderna. Åtgärderna ska också vara förenliga med de föreskrifter som gäller för vattenskyddsområdet.

Främmande arter

Om främmande arter upptäcks i reservatet bör de bekämpas om de riskerar att påverka de naturvärden som reservatet avser att bevara. Bekämpning ska dock endast ske om det finns förutsättning att med rimlig ekonomisk insats begränsa artens förekomst i reservatet. Bekämpning kan även ske om det finns nationellt intresse av att bekämpa arten, under förutsättning att det inte motverkar reservatets syfte.

Utsättning av arter

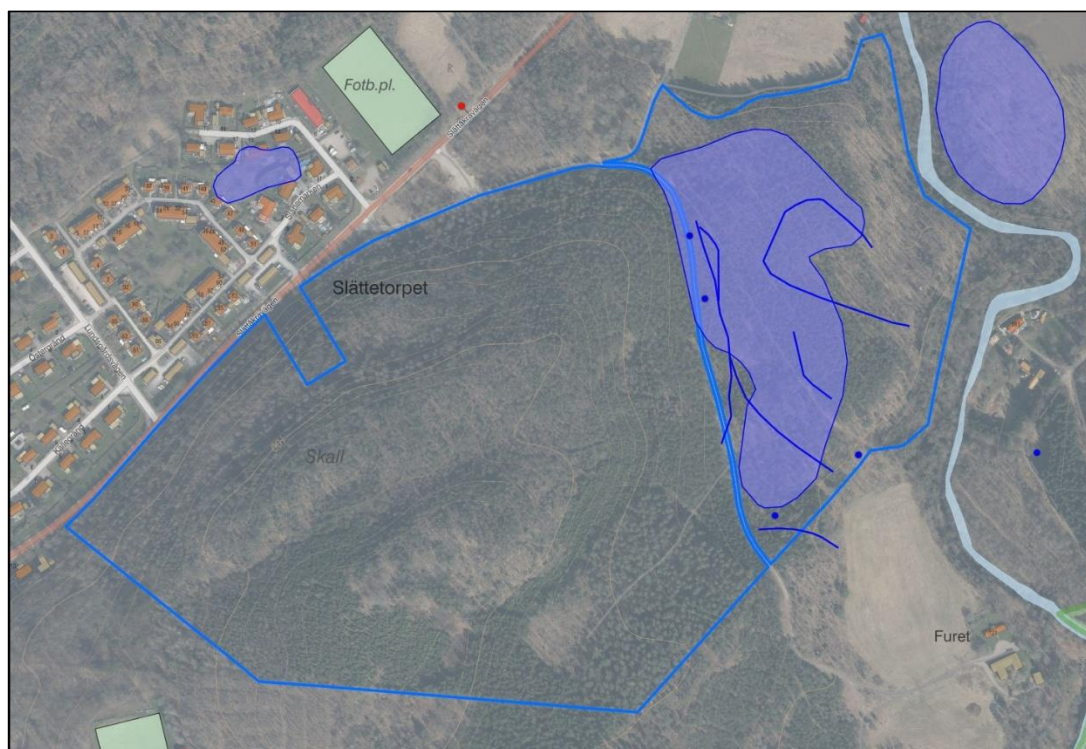
Nationellt hotade arter som är knutna till reservatets naturtyper, där utsättningar krävs för att stärka artens möjlighet till långsiktig överlevnad i länet, kan sättas ut i området under förutsättning att det inte motverkar reservatets syfte.

Hänsyn till fornlämningar

När det gäller bränning, skapande av markblottor och brandgator samt grävning av hak i slänter är det viktigt att åtgärderna inte skadar fornåkrar och andra lämningar.

Hänsyn till lämningar ska också tas vid avverkning, röjning, plantering och andra skogsskötselåtgärder. Till exempel får inte röjningsrester och död ved placeras på lämningarna. Det får inte heller bli några körskador som skadar lämningar.

Det kan finnas lämningar som inte är registrerade, vilket bör beaktas vid planeringen av åtgärderna. Nedan visas en karta med registrerade fornlämningar och kulturhistoriska lämningar. Om förvaltaren är osäker på om en åtgärd kan påverka en lämning negativt ska samråd med Länsstyrelsens kulturmiljöfunktion ske.

Naturreseptatet Biskopstorp

Utvidgning av naturreseptatet Biskopstorp

Övriga kulturhistoriska lämningar yta

Övriga kulturhistoriska lämningar linje

Övriga kulturhistoriska lämningar punkt

Övriga kulturhistoriska lämningar

Möjliga fornlämningar yta

Möjliga fornlämningar linje

Möjliga fornlämningar punkt

Möjliga fornlämningar

Ingen antikvarisk bedömning yta

Ingen antikvarisk bedömning linje

Ingen antikvarisk bedömning punkt

Ingen antikvarisk bedömning

Fornlämningar yta

Fornlämningar linje

Fornlämningar punkt

Fornlämningar

Ej kulturhistoriska lämningar yta

Ej kulturhistoriska lämningar linje

Ej kulturhistoriska lämningar punkt

Ej kulturhistoriska lämningar

0 250 500 meter

© Länsstyrelsen Halland
© Lantmäteriet Geodatasamverkan
© Naturvårdsverket

3.2 Skötselområden

Reservatet är indelat i tre skötselområden redovisade på skötselkarta 1, se kapitel 7.2. Skötselområden benämns med först skötselåtgärd och sedan målnaturtyp

1. *Frihuggning* – ÄDELLÖVSKOG
2. *Luckhuggning* – ÄDELLÖVINSLAG
3. *Avverkning gran* – ÄDELLÖVSKOG

SKÖTSELOMRÅDE 1: FRIHUGGNING – ÄDELLÖVSKOG

Areal: 10,4 hektar

Avdelningar: 1, 4, 7, 8, 10, 13

Beskrivning: Avdelningarna 7 och 10 består av ekskog på berget Skall. Ekarnas ålder är 106 år enligt skogsvärderingen. Ekskogen växer på de båda bergbranterna i väster och uppe på den södra toppen. I branterna (avdelning 7) finns förutom ek även inslag av björk, asp, rönn, tall och gran, vid bergets fot invid landsvägen finns också lönn, hassel och ung alm. Bitvis tjockt med inväxande gran, särskilt i den övre branten. Fältskikt med blåbärsris. Sparsamt med död ved. I den övre klippbranten finns krokiga krattekar av sannolikt högre ålder. På den södra toppen (avdelning 10) växer ekskog på hållmark eller grunt jordtäckte men också i en sluttning samt i en bergbrant som vetter mot öster. På toppen fältskikt med kruståtel, i sluttningen blåbärsris. Avdelning 8 är kuperad med branter omväxlande med plataer. På lägre nivåer växer ek, björk, lönn, rönn samt tall, på höjdryggen finns blandskog med tall och björk samt spridd ek. Avdelning 1 består av en tvärbrant backe, delvis med berg i dagen, i branten växer björk samt ung gran. Närmast vägen finns en smal remsa med ek, björk, asp, rönn, sälk och lönn. Avdelning 4 är en likaså tvärbrant brink med bok, björk, ek, gran med mera. Här står några gamla, vidkroniga ekar vilka lider av akut igenväxning med gran som vuxit upp i ekarnas kronor. Avdelning 13 består av tallskog, 116 år enligt skogsvärderingen. Beståndet är homogent och till synes likåldrigt, sannolikt planterat. Ett glesare underbestånd av medelålders gran, ek och bok börjar nå upp i krontaket. Dessutom finns rikligt med yngre gran. I fältskiktet växer blåbärsris glest.

Mål: Ekskog med inslag av annat löv och tall. Det finns gott om gamla träd och död ved och skogen är flerskiktad. Gamla ekar och andra trädsolitärer står tillräckligt öppet för att uppnå god vitalitet och för att skyddsvärda arter ska trivas. Inslaget av gran är försumbart eller obefintligt. I några av de flackare partierna är kronsiktet glesare och här finns fragment av ljunghed. Blommande träd och buskar för pollinatörer finns spritt.

Åtgärder:

- Fällning och ringbarkning av all gran. Mest prioriterat är att frihugga alla vuxna ekar och andra trädsolitärer som trängs bland de vuxna granarna.

- Återkommande röjning av gran.
- På längre sikt: betesdrift samt naturvårdande, småskalig bränning och markstörning om förvaltaren finner det lämpligt.
- På längre sikt: naturvårdande fällning, röjning, ringbarkning, veteranisering och skapande av högstubbar av träd och buskar i syfte att gynna trängda ekar, föryngring av ek, trädsolitärer av andra arter än ek eller för att skapa blomrikedom och heterogenitet i bestånden.
- Anläggande av mulmholkar och ekoxekomposter om förvaltaren finner det lämpligt.

SKÖTSELOMRÅDE 2: LUCKHUGGNING – ÄDELLÖVSKOG

Areal: 17,1 hektar

Avdelningar: 2, 3, 6

Beskrivning: Områdets högsta parti (Skall) och den långa sluttningen mot norr och nordost. Unga bestånd av tall och björk, cirka 26 år (avdelningarna 2 och 3) respektive 36 år (avdelning 6). Tallen överväger i avdelningarna 2 och 6, björken i avdelning 3. Bitvis inslag av gran. Enstaka äldre träd av ek och asp. I stora delar av skötselområdet finns självsådda ekplantor, i den nedre delen av avdelning 2 och hela avdelning 3 mycket riklig förekomst. Ekplantorna är oftast låga, < 0,5 meter. Kruståtel, brakved, hallon, björnbär, rönn och enstaka bok i fält- och buskskikt. Området med röjningsrösen utgör en mindre del av skötselområdet.

Mål: Ekdominerad skog med ett ganska rikt inslag av tall. Inslag finns också av hassel, olika lövträd samt blommande träd och buskar för pollinatörer. Det finns gott om gamla träd och död ved och skogen är flerskiktad. Gamla ekar, tallar och andra trädsolitärer står tillräckligt öppna för att uppnå god vitalitet och för att skyddsvärda arter ska trivas. Inslaget av gran är försumbart eller obefintligt. I några av de flackare partierna är kronskiktet glesare och här finns fragment av ljunghed.

Åtgärder:

- Röjning, fällning, ringbarkning, veteranisering och skapande av högstubbar av tall och björk för att gynna ekplantor och befintlig större ek. Efterhand som ekplantorna växer sig större röjs yngre, konkurrerande träd.
- Återkommande röjning av gran.
- Uppsättning av vilthägn för att skydda ekföryngringen på några lämpliga ställen. Den östra delen av avdelning 2 och hela avdelning 3 kan vara lämpliga områden. Eventuellt uppsättning av minihägn.

- Plantering med ädellövträd, främst ek, om förvaltaren finner det lämpligt. Plantering av sälg, apel, hassel och blommande buskar kan också ske om förvaltaren finner det lämpligt.
- På längre sikt: betesdrift samt naturvårdande, småskalig bränning och markstörning om förvaltaren finner det lämpligt. Hänsyn tas till fornlämningar och vattenskyddsområde.
- På längre sikt: naturvårdande fällning, röjning, ringbarkning, veteranisering och skapande av högstubbar av träd och buskar i syfte att gynna trängda ekar, föryngring av ek, trädsolitärer av andra arter än ek eller för att skapa blomrikedom och heterogenitet i bestånden.
- Anläggande av mulmholkar och ekoxekomposter om förvaltaren finner det lämpligt.

SKÖTSELOMRÅDE 3: AVVERKNING GRAN – ÄDELLÖVSKOG

Areal: 4,09 hektar

Avdelningar: 5, 9, 11, 12

Beskrivning: Avdelningarna 5, 9 och 11 är unga, tätvuxna granplanteringar, 13-21 år gamla. Stort inslag av björk i synnerhet i avdelning 9. Avdelning 12 är en 50-årig grankultur.

Mål: Ekskog med inslag av annat löv och tall. Det finns gott om gamla träd och död ved och skogen är flerskiktad. Gamla ekar och andra trädsolitärer står tillräckligt öppet för att uppnå god vitalitet och för att skyddsvärda arter ska trivas. Inslaget av gran är försumbart eller obefintligt. I några av de flackare partierna är kronskiktet glesare och här finns fragment av ljunghed. Blommande träd och buskar för pollinatörer finns spritt.

Åtgärder:

- Naturvårdande kalavverkning av gran. Inslag av löv och tall kvarlämnas.
- Återkommande röjning av gran. Röjning sker också i täta lövuppslag för att gynna prioriterade träd- och buskarter och för att motverka att träden blir för rakstammiga.
- Användande av vilthägn och sådd/plantering av främst ek men också andra ädellövträd, sälg, apel, hassel och blommande, insektsskyttande buskar.
- På längre sikt: betesdrift samt naturvårdande, småskalig bränning och markstörning om förvaltaren finner det lämpligt.
- På längre sikt: naturvårdande fällning, röjning, ringbarkning, veteranisering och skapande av högstubbar av träd och buskar i syfte att gynna trängda ekar, föryngring av ek, trädsolitärer av andra arter än ek eller för att skapa heterogenitet i bestånden.
- Anläggande av mulmholkar och ekoxekomposter om förvaltaren finner det lämpligt.

4. Friluftsliv och turism

4.1 Beskrivning

I området finns många vägar och stigar som utnyttjas flitigt av vandrare. Det finns också en fin utsiktsplats uppe på berget Skall. Utmed en av vägarna finns en enkel grillplats som i dagsläget sköts av markägaren. Här finns också ett skjul med bänkbord.

4.2 Att ta sig hit

Busslinje 351, som går mellan Halmstad och Falkenberg, stannar i Kvibille. Från busshållplatsen Kvibille går man cirka 50 meter norrut och i rondellen vid gästgiveriet viker man av mot nordost, det vill säga mot Slättåkra. Efter cirka 450 meter har man reservatet på sin högra sida. För att nå fram till grusvägen som leder in i reservatet behöver man gå ytterligare cirka 850 meter innan man har grusvägen på sin högra sida.

Vill man ta sig hit via bil eller cykel följer man samma väg som till fots från rondellen vid gästgiveriet i Kvibille. I dagsläget finns ingen parkeringsplats till denna reservatsutvidgning. Reservatsförvaltaren ska utreda om det går att hitta en lämplig parkeringsplats i anslutning till reservatsutvidgningen.

4.3 Mål

Friluftsliv och rekreation grundat på allemansrätten ska kunna bedrivas. Det ska finnas en informationsskylt som informerar om naturreservatet Biskopstorps naturvärden, kulturhistoria och möjligheter till friluftsliv samt om möjligt en parkeringsplats i anslutning till reservatet.

4.4 Åtgärder

- En parkeringsplats ska om möjligt anordnas i anslutning till reservatet.
- Informationsskylt sätts upp. Tavlan ska underhållas vid behov.
- I framtiden kan en markerad strövstig anläggas i form av en slinga som leder upp till utsiktsplatsen. Slingan kan också i sydväst förbindas med idrottsplatsen via en stig om markägaren, Kvibille-Slättåkra församling, samtycker till detta. Vägvisning till reservatet från idrottsplatsen kan då också ske.
- Den befintliga grillplatsen som idag sköts av markägaren kan utvecklas till en mer permanent konstruktion med t.ex. betongrör. I så fall bör också ett vedförråd finnas. Här finns i dagsläget ett skjul med bänkbord som också underhålls av markägaren. Om markägaren inte längre vill underhålla skjulet med bänkbord kan förvaltaren ta över ansvaret för att det finns bänkbord på platsen. Förvaltaren kan då också se till så att det finns tak över bänkarna eller att det finns ett vindskydd på platsen. Om nuvarande

skjul och bänkar förfaller och därmed blir farliga för allmänheten ska de tas ned och forslas ut ur reservatet.

- Bänkbord kan sättas upp vid utsiktsplatsen. Røjning kan ske för att förbättra utsikten.
- Särskilda informationsskyltar vid kulturlämningar kan också sättas upp.

5. Tillsyn, dokumentation och uppföljning

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs. Uppföljningen ska ske enligt de manualer för skyddade områden som har tagits fram av Naturvårdsverket. Länsstyrelsen ansvarar för regelbunden tillsyn av reservatet.

6. Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder

Tabell 2. Tabellen visar prioriteringar av de åtgärder som ska göras inom naturreservatet. Prioriteringarna är mellan 1 och 3 där 1 är högsta prioritet.

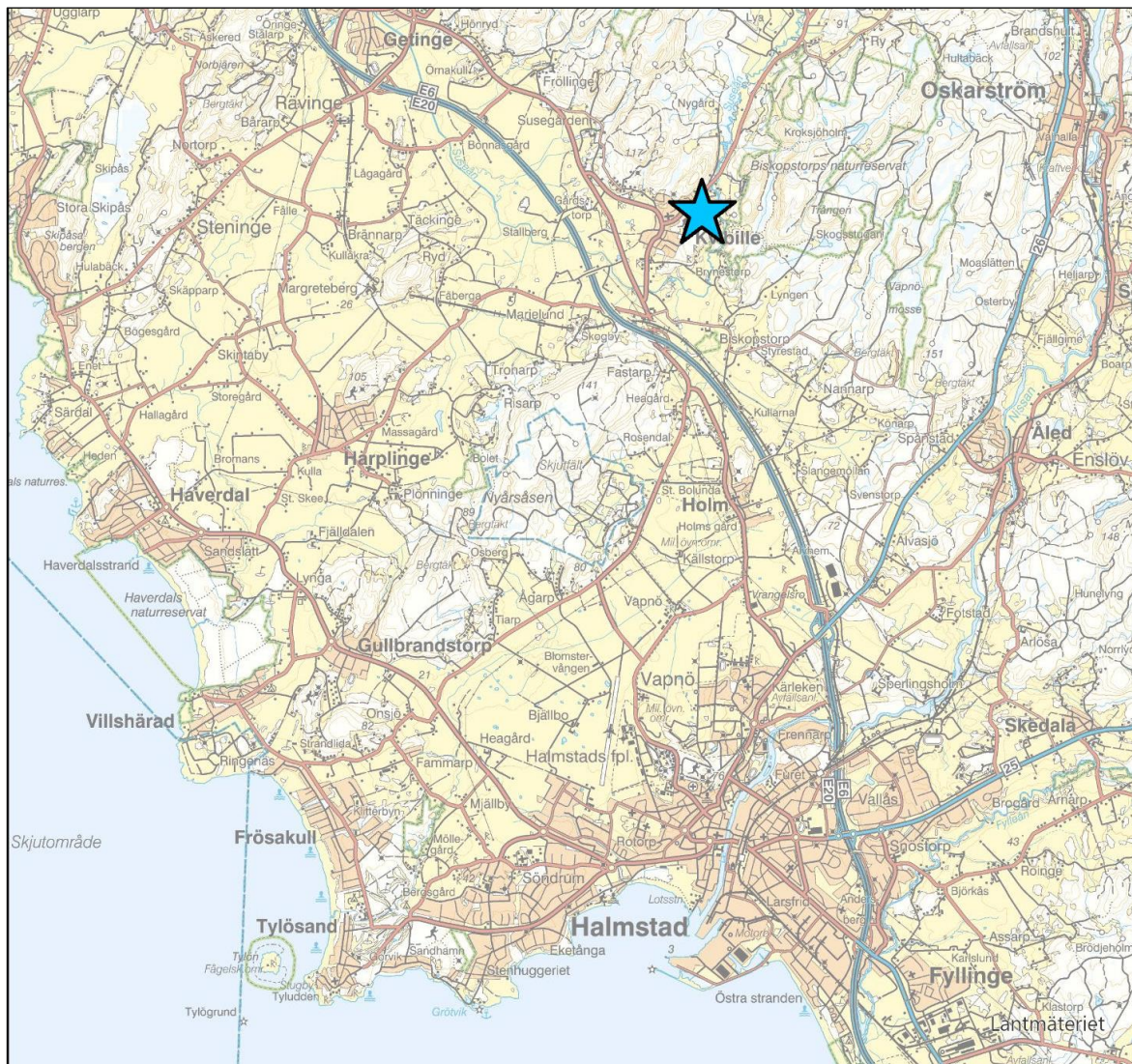
Skötselåtgärd	När	Var (Skötsel- område)	Vem	Prioritet	Finansiering
Utmärkning av reservatets gränser	Snarast	Hela området	Länsstyrelsen	1	Vårdanslaget
Fällning och ringbarkning av gran för att gynna trängda ekar och andra trädsolitärer	Snarast	1	Länsstyrelsen	1	Vårdanslaget
Naturvårdande fällning, röjning, ringbarkning, veteranisering och skapande av högstubbar av träd och buskar i syfte att gynna trängda ekar, föryngring av ek, trädsolitärer av andra arter än ek eller för att skapa blomrikedom och heterogenitet i bestånden.	Inom 20 år	Hela området	Länsstyrelsen	3	Vårdanslaget
Röjning av gran	Vid behov	Hela området	Länsstyrelsen	2	Vårdanslaget
Avverkning av grankulturer	Inom 5 år	3	Länsstyrelsen	1	Vårdanslaget
Röjning i täta uppslag av vedväxter på hyggen	Vid behov	3	Länsstyrelsen	2	Vårdanslaget

Skötselåtgärd	När	Var (Skötsel- område)	Vem	Prioritet	Finansiering
Hägn	Inom 10 år	2	Läns- styrelsen	2	Vårdanslaget
Sådd och plantering av ädellövträd, sälg, apel, hassel och blommande buskar	Vid behov	Hela området	Läns- styrelsen	3	Vårdanslaget
Utglesning av ung tall och björk	Inom 5-10 år	2	Läns- styrelsen	2	Vårdanslaget
Betesdrift	Inom 15 år	Hela området	Läns- styrelsen	3	Vårdanslaget
Naturvårdande bränning	Inom 15 år	Hela området	Läns- styrelsen	3	Vårdanslaget
Markstörning	Inom 15 år	Hela området	Läns- styrelsen	3	Vårdanslaget
Anläggande av mulmholkar och ekoxekomposter	Vid behov	Hela området	Länsstyre lsen	3	Vårdanslaget
Anläggning och skötsel av p-plats	Inom 10 år	Utanför reservatet	Läns- styrelsen	2	Vårdanslaget
Iordningställande och underhåll av informationsskylt	Inom 10 år, därefter vid behov	På lämpliga platser	Läns- styrelsen	2	Vårdanslaget
Uppförande av särskilda skyltar för kulturlämningar.	Inom 20 år	Hela området	Läns- styrelsen	3	Kulturmiljö- funktionen eller vård- anslaget
Anläggande av markerad vandringsslinga	Vid behov	Hela området	Läns- styrelsen	3	Vårdanslaget

Skötselåtgärd	När	Var (Skötsel- område)	Vem	Prioritet	Finansiering
Anläggande av grillplats och underhåll av vedlager	Vid behov	2	Länsstyrelsen	3	Vårdanslaget
Bänkbord , tak, vindskydd vid grillplats	Vid behov	2	Länsstyrelsen	3	Vårdanslaget
Bänkbord vid utsiktsplats	Vid behov	1	Länsstyrelsen	3	Vårdanslaget
Röjning för utsikten vid utsiktsplatsen	Vid behov	Avd. 8, i skötselområde 1	Länsstyrelsen	3	Vårdanslaget
Uppföljning av bevarandemål och skötselåtgärder	När plan finns	Hela området	Länsstyrelsen	3	Vårdanslaget

7. Kartor

7.1 Översiktskarta

Naturreseptatet Biskopstorp

Naturreseptatets läge. Avser utvidgningen genom detta beslut.

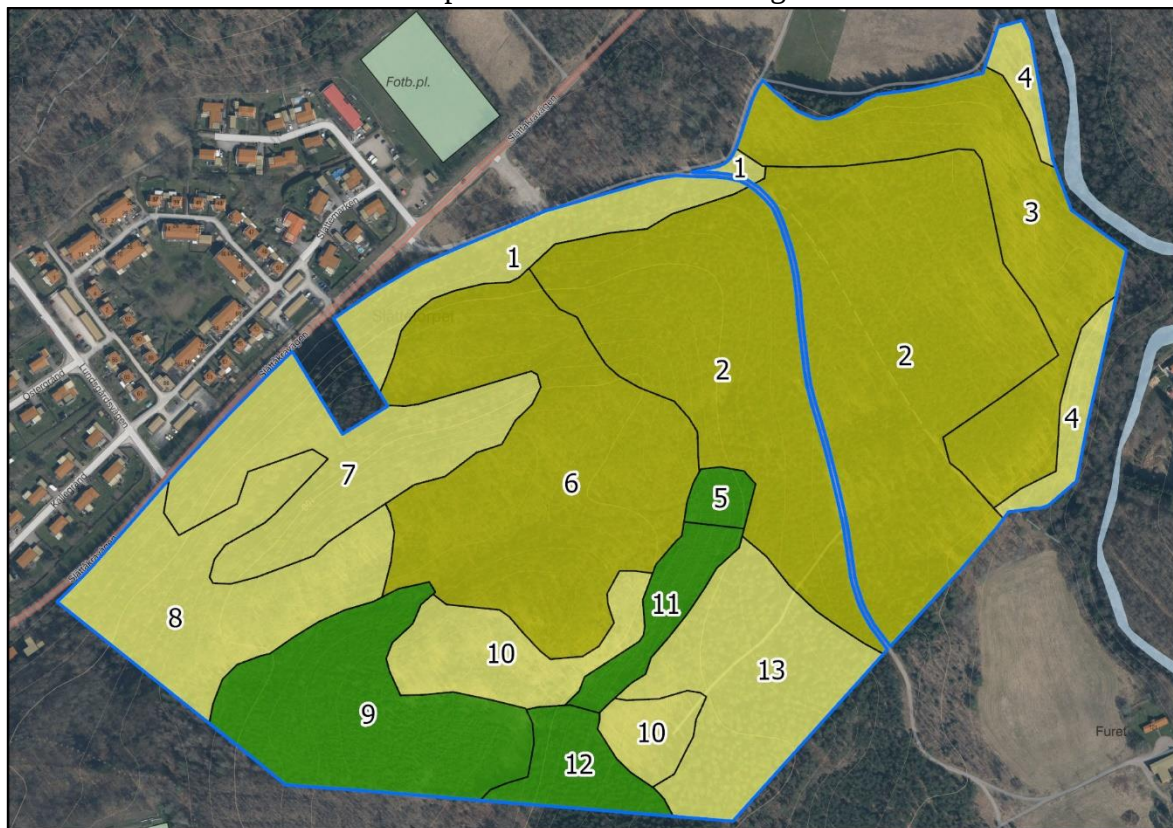
0 2,5 5 kilometer

© Länsstyrelsen Halland
© Lantmäteriet Geodatasamverkan
© Naturvårdsverket

7.2 Skötselkartor

Siffrorna i kartan anger avdelningsnummer. Avdelningarna är avgränsade utifrån likhet i beståndsegenskaper, främst likheter i ålder och trädslagsfördelning. Avdelningarna är sedan indelade i skötselområden baserat på dominerande skötselåtgärder och målbild.

Naturreseptet Biskopstorp

 Utvidgning av naturreseptet Biskopstorp

Skötselområden

 1. Frihuggning - ädellövskog

 2. Luckhuggning - ädellövskog

 3. Avverkning gran - ädellövskog

0 200 400 meter

© Länsstyrelsen Halland
© Lantmäteriet Geodatasamverkan
© Naturvårdsverket

Naturreservatet Biskopstorp

 Utvidgning av naturreservatet Biskopstorp

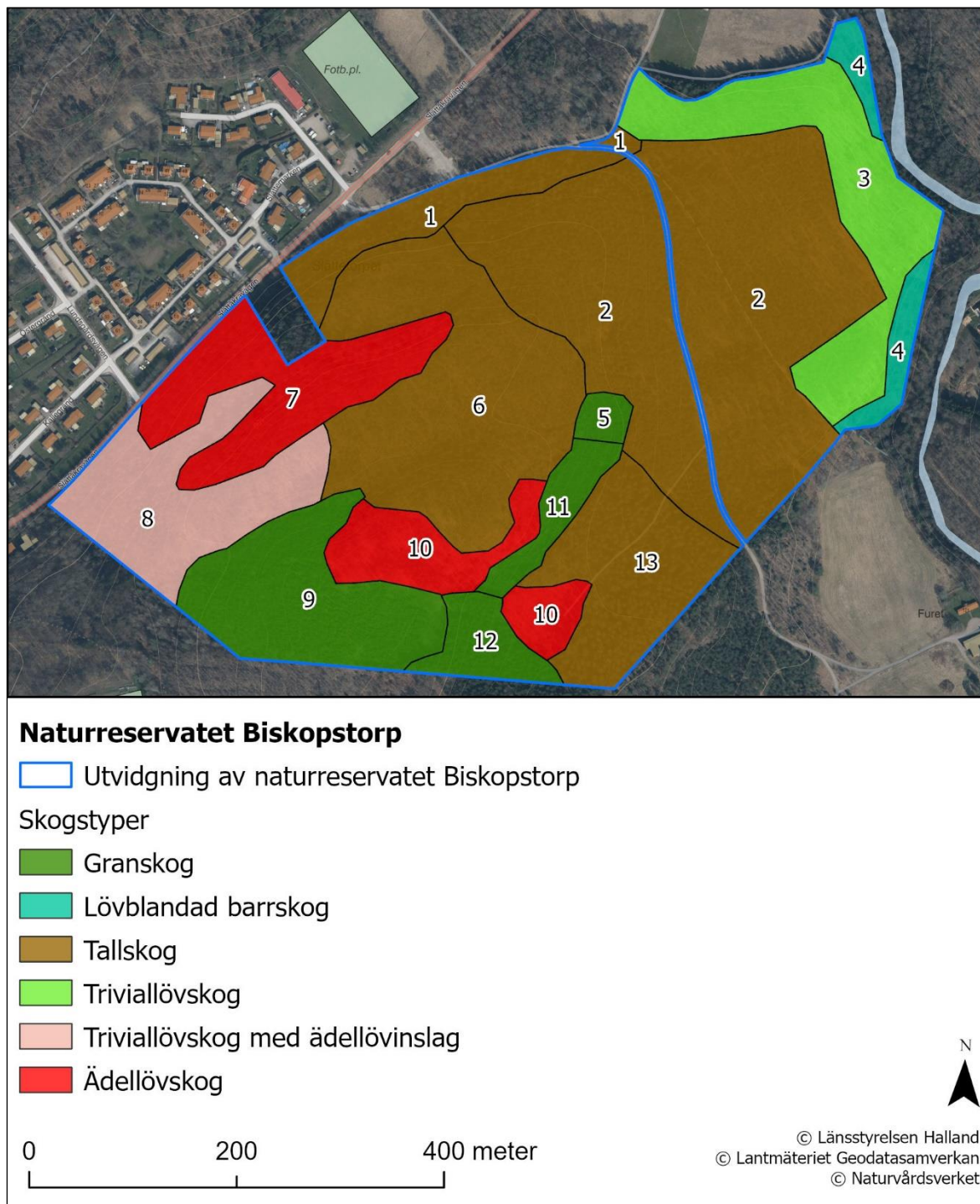
 Avdelningar

0 200 400 meter

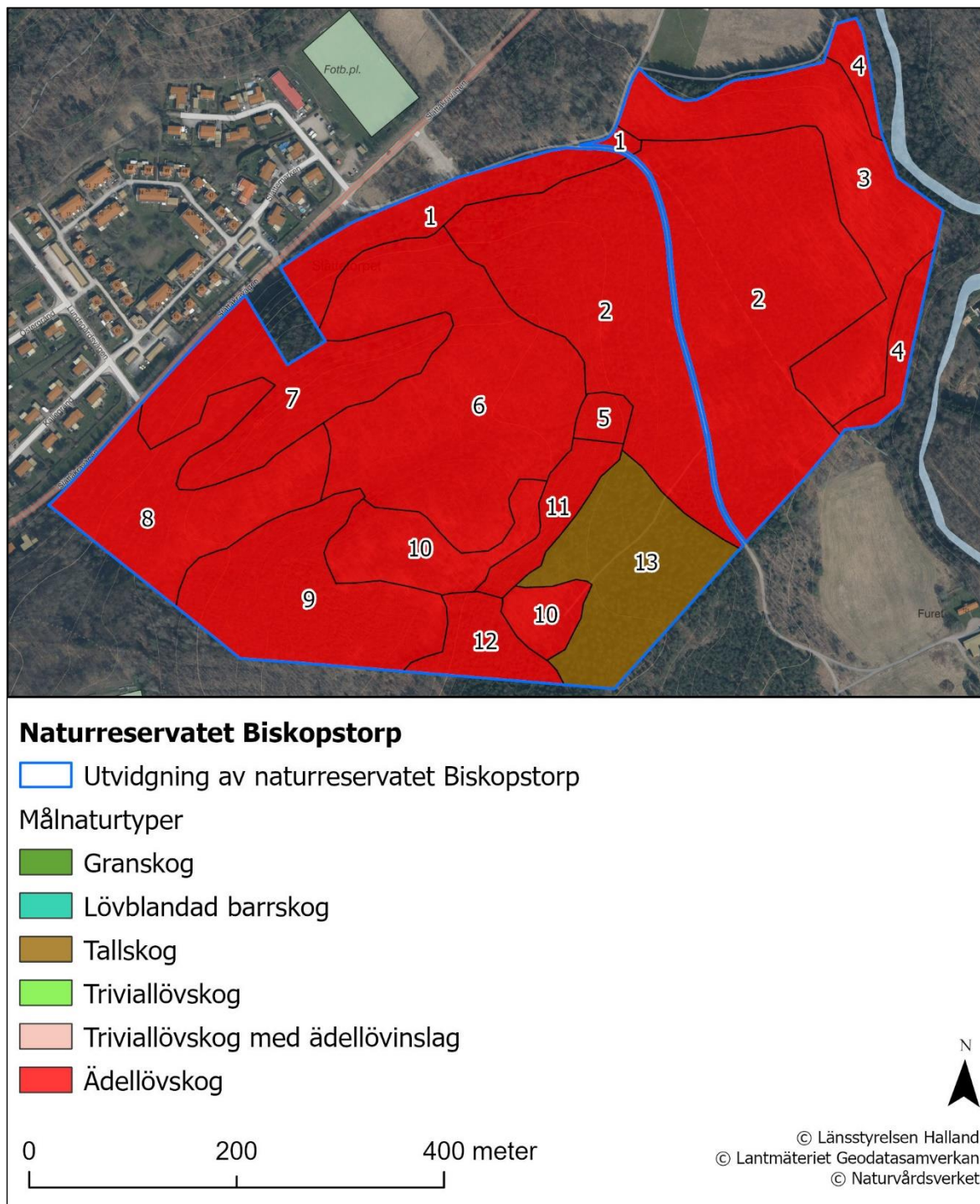

© Länsstyrelsen Halland
© Lantmäteriet Geodatasamverkan
© Naturvårdsverket

7.3 Skogstypskarta

7.4 Målnaturtypskarta

7.5 Naturtyper enligt Natura 2000

7.6 Friluftskarta

